

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill., többször bekötéssel megfelelő engedmeny. Nyitási sora 30 fillér.

Feladvó szerkesztő:

Dr. BONSZLOYITS VILMOS.

Lapfőmunkács:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor.,

negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esztörtökön.

Üres műhelyek.

Hiába minden erőlködés, mesterségesen előállított fényes külszin, ragyogás és pompa; az idők nyomasztó sulya kegyetlenül ránehezedei a középosztályra s a kis emberekre. Csak az nem éri ezt, a kinek a közélet s annak mindennapi jelenségei iránt érzéke nincs; csak az nem látja ezt, a ki nem akarja látni s befogja szemét. A kérdéses, nagyolás még egyre űzi ha árd játékaik, de a nyomorúság árnya lépten-nyomon követi a csalóka fényt, mely miként a lidérc futó tüze posványba vezet.

Az idők egyik aggasztóan szomorú jele, hogy az iparos műhelyek sorra üresednek, kihalt belőlük az élet. A nagyobb asztalos műhelyekben, a hol tíz-husz gyalupad mellett vígan folyt a munka, halomra gyűlt a zizegő fodros forgács s husz-harmincz ember alig győzte a munkát; ma csak úgy lézeng egy-két bánatos segéd és inas, mintha ispotály volna a műhely, a melyből

kihaltak az emberek. Nincs munka, nincs kereset; nyomorúság az élet.

Pedig azelőtt, — nem is oly rég, — más volt az iparos élete. Jómód, gazdagság jelezte az iparos munkásságát. A zombori timárok, mészárosok, kádárok, asztalosok, lakatosok, gölöncsérek stb. a város első, tekintélyes polgárai voltak, kiknek régi segédei családot alapítottak, szintén jó módba jutottak, — ma két embernek is alig képes dolgot adni, örül, ha egymaga megkeresheti napi kenyerét maga és családja részére. A beállott nagy hanyatlás pénz-, munka-, de leginkább a kereset hiánya miatt más mellékfoglalkozást kénytelen keresni, eredeti mesterségét nem egy abban hagyja. — Minek dolgozzon, ha nincs kinek? A zombori árucarnok nem íjesztő példája annak a túlprodukciónak, melyet helybelileg értékesíteni nem lehet? Bizony üresen állnak a műhelyek — és aki a dolgok mélyébe akar belátni, — nem is kell fáradtságot tanusítania, könnyen rájút, hogy miért?

A kisiparos lassanként teljesen le-

szorul a tisztességes megélhetés teréről. Egy része a régi jóidőkben szerzett és gondosan megtakarított vagyonkájából éldegel s apróbb javítási munkákat végez; egy része belép a gyáripar szolgálatába s a tőke uralma alatt verejtékeve keresi mindennapi kenyerét; más része búcsút vesz az országtól, elhagyja szülőföldjét, hazáját s messze földön, idegenben teremt magának új otthon.

A mint a nagy tőke megeremtelte az ipartelepeket, gyárakat, a mint a vasuti sinek behálózta az országot, a kisiparos napja kezdett leáldozni s ma már jó éjszakát neki. Külföldi, idegen iparczikkelkellel árasztanak el bennünket. A butorárak legnagyobb része Bécsből kerül hozzánk s mi hülye magyarok cifra idegen szeméttel rakjuk tele lakásainkat s a saját véreink romlását idézzük elé. A fogószkálótól kezdve a galériás ebédő szekrényig s a szalponok dúsán aranyozott consoltükréig összes felszerelésünk, berendezkedésünk idegen gyáripar terméke, csak a mosóteknő s a párolósajlár magyar

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

II. Rákóczi Ferencz.

Rákóczi neve magában foglalja mindazt, ami Magyarország történelmében eszményi, magasztos és ihletteljes.

Mennyi honszerelm, mily legenda-szerű hősiesség, mennyi tört remény, mennyi szentséges kegyelet fűződik e névhez, amely kétszáz esztendővel ezelőtt a hazájuk szomorú sorsa fölött busongó magyarok ezreinek, százezeireinek szívébe bizalmat, bátorságot, lelkesedéssel öntött...

Büvölet szállja meg minden magyar ember lelkét ha Rákóczira gondol és áldja emléket annak a nagynak, igaznak, akinek haló pora is honszerelme tanít, noha távol nyugszik az tőlünk; vagy annál inkább, mert a Propont is partjainak morajló habjaiból felénk száll a nagy martyr szelme...

A lelkesedés szent lángja fellobog minden magyar szívében ha a Rákóczi nevét hallja.

Lobogjon is és ne lohadjon sohasem, mert hozzáfogható hős és dicső fejedelm nem volt Magyarországnak sohasem!

Sokáig hordta a délkeleti szellő a

bujdosók tauryájáról, a martyrok, a temetőjéből, Rodestóbból nagyjainak bus sóhaj-tásait a távol hazába; és mikor a sóhaj-tások örökre elnémultanak s a hontalan bujdosók könyecseppjeit az angyalok föl-szedték és ők „előbb látták meg a menyországot, mint Menyországot“ akkor a honfui kegyelet titkón borongva szállt a törhetlen elvörösé ama dicső vértanuinak sírhantjaihoz, — áldván emlékeket s tőlük tanulván nehéz időkben, sulyos megpróbáltatások idején honszerelme.

Vagy miért daloltak volna így láng-lelkű költőink: Kölesey, Vörösmarty a magyar jellem hanyatlásának szomorú időszakában, a rodostói sírok felé fordítván könnyes szemeket:

„Rákóczink, hajh! Beresényink, hajh! Magyarotok gyászba ültek.“

Mert itthon nem letek vigasztalást és e megdicsőült hősiélet idézték fel mintaképpül s megkönnyebbült honszerető lelkük, nékik panaszolván el nemzetük romlását.

Kétszáz esztendővel ezelőtt Rákóczi nevét zengte minden ajk, az ő dicsőségét harsogta minden tárogató, az ő indulójának varázshangjai mellett rohantak ezen halál megvétel s a csata tüzebe.

A két század óta elnémult tárogató hangja megszólalt most újra és edes — bus hangja belenyíllott szívünkbe; hogy fölélessze a régen elnémult dicsőséges napok emléket...

Kétszázadik esztendő fordulását ünnepli meg e hónap 10-én Magyarország az ő uralkodásának és ez alkalommal széles e hazában mindenütt a II. Rákóczi Ferencz dicső emlékezete tölti be a szíveket... Szenvedés és keserűség hű osztályosai voltak egész életén át, melyet hazája felszabadításának, hűség magyar népe jöletének szentelt. Gyermeke volt még, amikor árvaságra jutott; atyját nem is ösmerte. Munkács várának felszabadítására pedig lelketlen cselészövés szakította el édesanyjától Zrínyi Ilonától, akit többé sohasem láthatott.

Idegenek között nevelkedett, élete legnagyobb részét családi körön kívül töltötte és így nem is érezhette ennek áldásos melegét, ami reá nézve annál fájdalommasabb volt, mert jó szíve szeretetét ábitozott.

„Lehetetlen oly hamar feledni, — mondotta már akkor, midőn először került idegenek közé. Nem is feledett, áltrezte sors egyik tragikumát és az élet hűségéből nem birt szórakozást, vigaszt meríteni.

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Lapunk mai száma 12 oldal.

az egész háztartásunkban s még mi beszélünk hazafiságról! Beszélhetünk. A beszéd csak szó fia, üres szólam, a melylyel őszin'e érzés, akaratérő és cselekvés nélkül soha se érünk áldásos eredményt.

Nagy hatással volt a mai nehéz viszonyokra az ország rohamos fejlődése is. Fél század alatt egyszerre a nyugati államok sorába léptünk kultúránkkal s ugyancsak fél századra megterhelve magunkat kölcsönökkel, kimerültünk. Tessék csak a telekkönyvek e lapját megtekinteni. Alig van tehermentes birtok. A kulturális berendezkedés, a magasabb fejlettséggel járó igények, az urihóbot, luxus, könnyelmű költelekezés kiürítette a régi jóvilág tömölt érszényeit. Ki foglalkoztassa manapság az iparosokat? A nagyuraknak, mágánoknak, főpapoknak nem kell a magyar ipar; a középosztály, kisember kifogyott a pénzből. Minden keresménye, minden jövedelme az adósságok törlesztésére s kamataira kell; no meg a mai adózási rendszer is ezeket sanyargatja. A közterhek túlnyomó részét a középosztály viseli s a kisemberek sinlik meg, mert aránylag ezek vállaira raknak legtöbb terhel.

A középosztály és a kisember zsebe kiürült; a nagyoké meglett s ezen kívül rengeteg pénz ment ki külföldre, idegenbe. Az államnak azon kell tehát lenni, hogy új adózási rendszerrel segítsen az elgyengülteken, akadályozza meg az idegen áruk áradatszerű beözönlését s mindjárt lábra kap az elsatnyult nemzeti erőt.

A magyar társadalomban a hasznos, produktív munka terén az iparosoknak legelő kell járni s hogy ezt megtehessek, módot kell rá nyújtanunk. Valamint egyáltalán a polgári élet csak ott gyökereshetik meg valamely nemzetnél, hol az szabad urának tarthatja magát munkájának eredménye fölött; éppen úgy az iparos osztály is, csak abban az államban viheti valamire, ahol az állam egyik főtenyezőjéül elismerik. Éppen ez oknál fogva nem szabad kö-

zönbösen nézni a rohamos hanyatlást; a műhelyek elcsendesülését, kihalását; hanem addig kell kutatni, keresni a baj okát, míg nyitjára találunk s ha fölismerjük, haladéktalanul kell gyógyítására törekednünk. A mai kísérletek pusztá tapogatódzások s minden cselekedet hiu erőlködés. Az ipar pang, a kisiparos pusztul, veszik.

Amint nagy nemzeteket hanyatlann látunk ipar hiányában, ép úgy azt is látjuk, hogy a kis nemzetek, melyeknek erőteljes, virágzó iparuk van, kiváló állást foglalnak el a nemzetek sorában. A múlt század elején a kis, alig 16 millió lakost számláló Angolország, ma már több, mint kétannyi népességgel rendelkezik, ide nem számítva gyarmatait, melyeket szintén ipara által kapcsol magához legerősebben. Az ipar csudákat művel ott, ahol elég erős, ahol foglalkoztatják; de az üres műhelyek bizony-bizony csak nyomort eredményezhetnek.

Ma, mikor nálunk a kiszagda kidől, az iparos műhelyek megüresedtek, a boltok bezárulnak, mikor az iparos megélhetési viszonyai nem kecsegtelők, mikor a lateiner osztály és a hivatalnoki kar a különféle jótékony, humanus, hazafias címek alatt végkép meg és ki van pumpolva, akkor kissé merész vállalkozás iparkiallást rendezni, mert az a néhány földbirtokos a legjobb akarat mellett is nem képes fedezni az aggodalmat, hogy a kiállítási parádénak nem-e lesz keserű ültöze, — mint volt nálunk tíz év előtt is. Az iparost megrendelésckkel kell biztosítani és akkor a siker és cél el lesz érve: a kiállítás biztosítva lesz kiállításokkal, — az iparos bizonytalanba nem öli bele kicsiny tőkejét.

Ezeket tartottuk szükségesnek elmondani — az iparosok érdekében.

*. Bácskai küldöttség a király előtt. Bács-Bodrog vármegye déli osticskén lakó csajkások Ó felsége a királytól nagy kiterjedésű réti földet kaptak adományképp. Évek hosszú sora óta, állandóan per és vita tárgyát képezi, hogy kiket illet meg az adomány föld. Egyik

rész azt vitatja, hogy a rétföld a csajkás községeké, — a másik rész tudni véli, hogy az egyes csajkás családokat illeti meg a birtok. Képviselek választások alkalmával kortes eszközül lesz ezen bizonytalanság felhasználva, — most az utolsó választásnál is e kérdés körül csoportosultak a pártok. Ezen bizonytalan állapotnak véget vetendő, L a t i n o v i t s Pál főispán holnap — hétfőn egy deputációt vezet Ó felsége a király elé, hogy az döntően ezen kérdésben. A küldöttség egy emlékiratot fog átnyújtani Ó felségének, mely magában foglalja a vitás terület jogi történetét. A küldöttségben részt vesz néhány bácskai képviselő, a titeli és szabályi főszolgabírák nemkülönben ezen járás 4—4 kiküldöttje és a szabályi kerület országgyűlési képviselője Jovánovits István udvari tanácsos.

* Széll Kálmán miniszterelnök Zombor szab. kir. város közönségének bizalmi feliratára a következő leirattal felelt: „A szab. kir. város tisztelt közönségének folyó évi április hó 30-án tartott gyűléséből hozzám intézett hazafias feliratát nagy örömmel vettem. Törhetetlen ragaszkodásuk alkotmányos intézményeinkhez, lelkes szavakban kifejezett bizalmuk megerősít engem azon közdelemben, melyet a törvényhozás üdvös munkálkodása érdekében folytatnom kell. Magartartásomat élenken helyesítő feliratuk megelégedéssel tölt el és további kitarásra buzdít. Fogadja a szab. kir. város tisztelt közönsége ösztinte, meleg köszönetemet. Hazafias üdvözléssel Széll“

* Jég és szódavíz vasárnapi gyártása. A melegebb idő elkövetkezével aktuálisabbá váló kért czikk, a jég és szódavízről érdekes elvi határozatot a kereskedelmi miniszter kimondván, hogy jég szállítása minden vasárnap délig s gyártása egész vasárnapon át történhet, ellenben szódavíz gyártásához szükséges anyagoknak a gyártás helyére való szállítása tilalmas.

* Új vasut a Bácskában. Láng Lajos kereskedelmi miniszter tegnap terjesztette a Ház elé a „halas-bács-almás-rigyeizai helyiérdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Ennek alapján a miniszterium felhatalmaztatik az államvasutak Halas állomásától kiágazólag Jankovác és Melykut községek irányában az államvasutak Bács-Almás állomásig, innét folytatólag Bács-Madaras és Kaly-már községeken át a baja—zombor—ujvidéki helyiérdekű vasut Rigyeizai állomásig vezetendő gőzmozdonnyu helyiérdekű vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi VI. törvény-cikkében foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére.

26 éves ifju volt, midőn a kurucok óhajására a nemzeti mozgalom élére került.

Magas termetű, szép, nemes arcvonású, barátságos, megnyerő modoru férfi volt.

Saint Simon herczeg, a nagy memoire író, ki Rákóczit Franciaországban való tartózkodása idejéből jól ismerte, a fejedelem egyéniségénél így nyilatkozik: „Rákóczit magas termetű, de nem túlságos. Tekintete igen nemes, arca kellemes; okos, szerény, óvatos. Igen udvarias, de válogással. Modora igen könnyű, de egyszerűs mind méltóságos, hűség és keresettség nélkül. Igen becsületes, igazságos, őszinte, egyszerű, rendkívül bátor és igen kegyes, istenfélő.“

Rákóczy hatalmas előkelő rangot és olyan dús vagyont örökölt, aminővel más nem dicsékedhetett. Kitűnő nevelésben részesült, de nagy szorgalma, akaratereje, tudásszomja révén ismeretét folyton gyarapította. Beszélhet nyelvet; mint szónok vihar gyarant ragadta magával hallgatóit, a harmezőn bátor katona volt és fejedelem volt ő a nép szeretetében is.

Es emellett széles látókörű diplomata volt, ki a nemzetközi viszonyok szerteal- nunkupált szövevényeinek mélyébe tudott tekinteni.

Tiszta fogalmai voltak az államélet szükségleteiről, a nép anyagi és szellemi érdekeiről. Számos reformeszmét pendített meg, derék szervező tehetsége tagadhatatlan volt.

Meg volt győződve, hogy amire vállalkozott az isten akaratára, s hogy a gondviselés szemelte őt ki Magyarország megmentésére.

Rajongó szeretettel sereglettek is a kurucok az ő diadalmas zászlója alá, amikor Magyarország megmentéséről volt szó.

Eletének legboldogabb napjai talán azok voltak, midőn a szépséges Sarolta Amália hercegnőt vette nőül és Bécsben, majd Sáros várában tartózkodott. Itt azonban a bécsi kormány 1701 április 18-án beteg nejének ágynálán, mint összeesküvőt elfogatta és Bécsúj helyre vitette. Bürtönből Lehmann kapitány segítségével megszabadult és Lengyelországba menekült. Szökésének hírére a bécsi kormány fej és jószágvesztésre ítélte Rákóczit.

Itt lengyel földön Droholiczban: az 1702-ik év június 12-én értesült Rákóczy a kurucok dalhai vereségéről.

Isten nevében előre ment tahát és 14-én Magyarország határát elérte, ahol

vagy 1000 ember várta és leirhatatlan lelkesedéssel fogadta.

A bottal, kaszával felszerelt nép csak özönlött ezután Rákóczyhoz, mint felszabadítójához; sirtak, térdre borultak és hálaalkodtak neki, hogy bejött megmentésükre.

Június 16-án aztán Rákóczy némiképp szervezett hadával a vereceki szoroson magyar földre nyomult és 24-én Munkács váráról igyekezett leszorítani a németeket. Hajnalban azonban vasas németek érkeztek a vár segítségére és bekerítették a várost, melyből Rákóczy csak nagy nehezen vágta ki magát.

Itt csatlakozott hozzá Bercsényi Miklós gróf, a fejedelem helyettese, fő hadvezére és most kellőleg szervezett csapatával nyomultak előre egy nagy, dicsőséges hadjáratra, amely nyolcz esztendőig változó szerencsével hozott Rákóczy-nak dicsőséget, szomorúságot, borostyánt és tüviskoszort . . .

Mikor őt Magyarország fejedelmévé választották 1707-ben a bécsi udvar ezt nem akarta elősmerni. Es ekkor elhagyta Rákóczit a hadi serencse is

Ismét külföldre ment, majd hosszas

* Zászló sértés a hajón — kacsá. E napokban az Ujvidékről jövő vasúti utasok rémhíreket terjesztettek a délvidékről. Hogy Ujvidéken a vasúti hidat dinamittal akarták felrobbantani, hogy a hajóhidat felszedték már s hogy Vukovártól Ujvidékre igyekvő hajón a nemzeti zászlót letépték. Az utóbbi dologból csak annyi igaz, mint azt maga a hajó kapitánya elbeszéli, hogy a hajón csakugyan volt vagy 200 tartalékos katonája. Ezek közül az egyik véletlenül lekerült a gépábrába. Mikor a gépész őt onnét kitalálta, gorombáskodni kezdett, amire egyik matróz is beavatkozott. Ezek után összehozták, mire a katonák szekerét rántott és a matrózt súlyosan megsebesítette. A kapitány a katonát lefoglaltatta és a hajó fedélzetén kikötötte. A többi tartalékosok közül sokan azután követelték, hogy pártjuk szabadon bocsáttassék s mert a kapitány ezt megtagadta, a katonák fenyegető magatartást vettek. Ez alatt azonban a hajó leért Palánkára, hol a csendőrség segélyével a zajongókat megfékeztek és közülök nyolcra letartóztatottak. Azonkívül táviratilag értesítették az ujvidéki rendőrséget és a pétervárad-i katonai hatóságot, hogy az ujvidéki állomáson segítyt várnak, mert esetleg a hajóval utazó 2 palánkai csendőr nem bírja a kiszállásnál a zajongókkal. — Demetriosz ujvidéki kapitány kirendelte Kondorossy alkapitányt 8 rendőrral, a pétervárad-i katonái készenlét is megjelent és valamennyi tartalékot bekísérték Péterváradra. — Ennyi az egész és ebből látszik, hogy itt nem a magyar zászló ellen tintettek. Azonban Vukovártól Zágrábig, és Károlyvárostól Fiuméig terjedő vasúti vonal mentén fekvő összes horvát községek nyílt lázadásban vannak a magyar állameszme ellen s csakis csendőrség és katonaság tarthatja féken az ellemet.

* A zombori iparkiallításról. A Zomborban megjelenő és az egész megyében nagyon elterjedt „Bácskaer Volksblatt”, mely városunk és vármegyeünk német ajkú iparosainak lapja, tegnapi számában így ír a többi közt a zombori kiállításról: „Mi még néhány szót akarunk mondani megszívlelés végett, a nagybizottság megalakítása tárgyában. Most még nem késő. A czél elérése miatt még sok jövhető. Ha áttekintjük a nagybizottság névlajstromát, úgy azt a szomorú tapasztalatot kell szereznünk, hogy abban a jobb iparosaink és kereskedőink közül sokan hiányoznak, benn vannak olyanok, akik oda nem valók. Sok oly „ismeretlen nagyságot” látunk ott, kik sem az ipar,

sem a kereskedelem de a közjó érdekében világ életükben semmit sem tettek. Mi azt kívánánk, hogy iparosaink és kereskedőink azon része foglaljon helyt a nagy bizottságban, kik működésükkel biztosítanak azt a hely betöltését, — melyet ott elfoglalnának. Az elnökség betöltése elhamarkodott dolog. Mi a bizottságban igen tiszteletreméltó, a társadalomnak közbecsülésben álló egyéneit találjuk ott, kiváló ügyvédek, orvosokat és hivatalnokokat, — de mindazáltal olyanokat, kik e foglalkozásuk mellett az ipar és kereskedelem érdekében alig tettek valamit. Így például a bizottság elnöke dr. Balogh Ernő, aki talán igen jó ügyvéd lehet, de nem bírja a helybeli iparosoknak simpathiáját oly mértékben, hogy az ily díszes állást súlyos felelősségének tudatában cselírányosan betölti tne. Az ily kiállítás céljére egy tekintélyes és ismert vármegyei országgyűlési képviselőt kellett volna alhitania — hisz ahhoz illő és megfelelő több lenne, — avagy más oly egyént, aki állásának megfelelőleg elég biztosítékot nyújtana arra, hogy az arra hivatott egyéneket, karöltve az ipar és kereskedők kiválóbbjaival nem fog fiaszkot vallani és deficitet kimutatni. Idő van és még nincs késő a hibát helyrehozni” stb. stb. (Midőn cikkirő dhajára a fenti közleményt közreadjuk, arra semmi megjegyzést most nem tesszük, nem akarunk az események elé vágni.) (Szerkesztő.)

* A politikai helyzet. A politikai bonyodalom elérte tetőfokát. O Felsőge a király gróf Apponyi Albertet a képviselőház elnökét nem szólította meg az udvari bálon, sőt tüntetően mellőzte. Ebből óriási kavargás lett. Az izgalom és zavar általános. Apponyi hátulról szerepre vállalkozott. A szabadelvű pártban az egységet fenntartani és mint lelánczolt Promoteus hallgatag ajakkal néma szemlélője lenni a politikai viharban: nem fért össze Apponyi multjával se a hozzá fűzött várakozással. Kipattantotta a véletlen a nemzeti követeléseit, — melyet azután már meg nem védelmezhetett. Ez lett talán a hibája föléll. Hogy azonosította magát a kormányval és bele ment az ex-lexbe, — ez lett hibája lefelé. Úgy látszik egy szépen indult carriernek vége szakad, mert Apponyi ellenesének intrikái az udvari felhatottak. Szomorú sorsa egy oly magyar politikusnak, aki egyenes, igaz és becsületes uton akar haladni. És Apponyi Albert esetében kifolyó és következő események még nagyobb veszedelmet rejthetnek magukban, mint az ex-lex és obstrukció, — mert a parlamenti helyzetet teljesen felfordíthatja és az egységes, erős szabadelvű pártot darabokra törheti. Ahány önállóan gondolkodó férfi van a pártban — már is anynyi csoport kezd képződni, vára, lesve az alkalmat, hová ki mellé csoportosuljon és mi tevő legyen. A kormány és párta váltásiga el nem tagadható, s nem csak a főváros, de az egész országra is kihat az izgalom a helyzet súlyos volta miatt.

Szél Kálmán miniszterelnök teljesen azonosította magát Apponyival s így történt, hogy Apponyi teljes elégtételt fog kapni. A király ma délután 6 órakor kihallgatáson fogadja Apponyit s így a mellőzés szándékossága és ezélatossága teljesen el fog esni.

Dr. Molnár Gyula.

Mult számunkban bemutatott az összes fővárosi napilapok bírálatát, mely a „Nyári zivatar” premierje alkalmából napvilágot látott.

Dicsőséget terjeszt ez a kritika dr. Molnár Gyulára s közvetve nekünk is kijut belőle, mert az imigyen elismert dráma

író nem csak földünk, hanem oly férfú, aki Bácska történelmének megírásánál annak időjén nem mellőzhető. A mikor Zombor város s vele egész Bács vármegye a politikai elzülöltséggel rablanczokkal szabadulni akarva, néhány önálló, független gondolkozásu vezérferfiával akciót indított, Molnár Gyulát ott láttuk a vezetőik közt, aki szóval és tollal küzdött a szervilizmus minden nemé s faja ellen.

Küldelme nem termelt neki babért, sőt ajkáról, vagy e lap hasábjairól megnyilatkozó igazságok a derék hajlában megsoktatott intelligenciától teljesen elidegenítette. Még az is, aki vele rokonszenvezett, kénytelen — kellett kerülni, mert abban az időben a Bach korszakbeli szokás járta, hogy mindenki, aki nem embere a főispánnak, nem „g u t g e s i n n t”. Előjártak persze ebben az akkori vármegye emberei és főleg hivatalnokai, akik a Z s u p á n iránti tekintetből gyűlöttek látszólag mindenkit, aki nem volt a legalázatosabb híve uruknak és parancsolójuknak Viszont a főispán nyíltan és bevalótlan ügyviselkedett, hogy mindazok, akik az ő politikai ellenfeleivel, vagy pláne személyes ellenségeivel barátságot tartottak, nem tarthatott számot arra, hogy akár elismerésben részesüljön, akár az ő környezetében részt kérjen még akkor is, habár állása, vagy műveltsége erre feljogosította.

Molnár Gyulával még tovább ment az igen tisztelt társaság, mert üldözöbe vette mint ügyvédet, őt üldözte mint társadalmi embert is. Számatalan példát tudnánk e részben felhozni, de elég talán arra hivatkozunk, hogy a városi kapitányságnál Molnár Gyula rendszerint két tanúval jelent meg ügyes-bajos dolgaiban, mert külföldben a biztos tettelegességnek nézett volna eléje.

A legmegbotránkoztatóbb stiklize a társaságnak az volt, a midőn a főispán iránti szervilizmust tullicitálva egy itteni társadalmi körben a szolgalelkűek szöveteztek s Molnárnak szándékát a körbe való belépésre megghusították — daczóra annak, hogy intelligenciájának, rávelttségének és korrektségének foka jóval magasabban állott, mint minő volt azoké, a kik belépését ellenezték.

Az ilyen inzultusok fájhattak Molnárnak, — de egyáltalán nem lankasztották el benne a tevékenységet és serényen folytatta tovább azt a munkát, a melyet a korruptió kiirtására megkezdett. Híven és becsülettel szolgálta az akkori nemzeti párt érdekeit s tagja volt annak a végrehajtó bizottságnak, a mely ennek a pártnak szolgálatába szegődött Bácskában. Egyike volt azon keveseknek, akik a végrehajtó bizottságban a szellemi erőtt képviselték s ügybizgalma, kitarátása, szorgalma és tehetsége révén számítathott is arra, hogy akkor, a mikor a nemzeti pártnak irányelvet diadalra juttatnak, részére egy kerület biztosítva lesz. Erre tehetségénél és kipróbált multjánál fogva bárkinél is inkább igényt tarthatott.

Misként történt. A pártban azok részesültek elismerésben, akik nem a szellemi fegyverrel száltak hadakozni: Az ökök, a komaság, atyafiság itt is uralomra vergődött. Ezek is eltanultak az erőszakot a Tiszokarabeli vezetőkől — s mellőzve lett az érdem. Hogy egy finom lelkületű poetikusan gondolkodó az ilyen elbánás ekéséret — föléleges is mondanunk, s talán ez volt a főök, a miért várostunkat, elhagyva, a fővárosba jutott. A sors sújtó keze azonban azokat is utolérte, kik Molnárnak részint útját állták, részint negligáltak. Lassan-lassan letűntek a szereplés színpadáról; gyűlöltökké váltak, kik más iránt a gyűlölséget szították ép azok részéről, kik azelőtt a hatalmasokat dicsőítették s meghunyászkodva letjesítették dhajait. Mig Molnár Gyula e légkörből távozva emelkedett tisztelőben,

külföldön való tévelygés után 1720-ban haladt oda, ahová végzete vitte:

„A merre tenger zug,

A merre a szél jár,

Csillag lehányatlik,

Ott nyugszom meg én már”.

Rodostóba, ahol 1735 április 3-án meghalt.

Földi maradványait a konstantinápolyi Sánt Benoit kolostor oltára előtt temették el, ahol azokat hosszas kutatás után Thaly Kálmán 1899-ben föllelte.

Legnagyobb szabadsághősünk, II. Rákóczi Ferencz dicső, lélekemelő ez országos emlékünnepe zárjuk mindnyáján szíveinkbe az ő szent nevét, dicsőteljes emlékezetét!

Nyujsunk egymásnak segédkezet mi magyarok ahhoz, hogy a messze idegenben nyugvó Rákóczi hamvait mielőbb itthon hantolhassuk el, és ahhoz, hogy a 200 év óta porladó, drága emlékü fejedelmünknek a szobrai nemzete nagyságunk dicsőségére mielőbb föllálltassanak.

P. G.

megbecsülésben s a főváros társadalmi ünnepei az író, a szellemi munkást.

Dr. Molnárnak távozása csak haszon volt ő reá nézve. Tizenhat évi sorvasztó munka után mások élvezték a dicsőség münkeit. De a sors igazságos. Azok a mások dicsősége mint délibáb szétfoszott, mert semmi alapjuk nem volt, — míg Molnár Gyula érdeme most kétszeresen üd diadalt s a fényugár beáranyozza a mulat, — mely akkor csak másoknak termett babért.

Ma már más aera van a Bácskában. A személyeskedő kultusznak vége van, ma már nem lehet érdemet szerezni nem tetsző egyének üldözésében, mert mindenki a maga sulya és értelmi bece szerint érvényesülhet.

Mi tette Dante-nagygyá? Az, hogy szülővárosa nem választotta meg polgármesternek s elkeseredésében elköltöztött ő, lett belőle poeta, — a világ irodalom disze.

Szívből kívánjuk, hogy e lap egykori szerkesztője a Danke utján haladjon.

Hirek.

* Bácskaiak az udvari bálón.

A f. hó 14-én lefolyt udvari bálón a bácskai képviselők közül részt vettek: Dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter, Gromon Dezső államtitkár, Latinovits Géza, Piuikovits József, Vojnits Sándor, Rohonczy Lőrinc, Jovanovits István. Azonkívül ott voltak Latinovits János és báró Vojnits István főrendiházi tagok.

* **Villamos világítás.** A f. évi április hó 30-án tartott városi közgyűlés azt határozta, hogy a város villamos világítására a két pályázó között és pedig a Ganz és Schukkert cég között verseny pályázatot tart és arra a villamos bizottságot utasította. Most — f. hó 15-én egy újabb verseny pályázó jelentkezik, a Magyar Villamos r.t. — mely ajánlatát be is adta, — aki még olcsóbb János mint a Schukkert. De honnan ez az olcsóság? Majd legközelebbi számunkban részletesen kifejtiük, — de már most jelezzük, hogy számításuk nem realis alapon nyugszik, — Egyébként ezen harmadik pályázó ajánlatát most már figyelembe venni nem is lehet. Esztergom városa — rövid előkészület után f. hó 12-én tartott rendes közgyűlésén elfogadta a Ganz és Tsa céget mint szerződő felet, aki a villamos telepet megépíti és üzembe veszi — ép oly feltételek mellett mint a zombori villamos világítás effektuálását tervezte; és a telep még ezen évben üzembe fog helyezettetni. Pályázók voltak: Schukkert művek, Hazai Villamossági r.t. és a Ganz cég. A közgyűlés, dacára annak, hogy a verseny ezeknek kecsesgető haszonrészesedési ígéretekkel tettek, a Ganz cég ajánlatát 93 szavazattal 13 ellen fogadta el. Hogy a Magyar Schukkert művek csak fiádejája az „Osztreichische SchukkertWerke“ cégnek és az viszont a németországi anyacégnek fiókja, legjobban bizonyítja a „Magyar Hírlap“ f. hó 6-án megjelent közvetkező közlemény: „A Fremdenblattnak jelentik, hogy a nürnbergi Schukkert-művek igazgatóságából kilépett két igazgató nem akarta az osztrák Schukkert-műveknél viselt igazgatósági állását békés uton letenni, minek folytán kénytelen a társaság rendkívüli közgyűlés elé vinni a dolgot, hogy a két renitens igazgatósági tagot állásukból előmozdítsák. A részvénytársaság életében ritkán előforduló esetnek a részvényesek az e hónap 25-én tartandó közgyűlésen lesznek szemtanúi.

* **Kinevezés.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Nyíry Béla végzetl joghalgató a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjjal joggyakornokká nevezte ki

* Az új templom felszerelése.

E napokban érkeztek meg Budapestről Rékai és Benedek oltár építőkétől óriási ládikba csomagolva özv. Fernbach Antalné által rendelt Sz. Antal oltára és Majorossy János püspök által adományozott szöszék. E napokban kicsomagolják és felállítják az újtemplomban.

* Eretségi vizsgák a zombori főgymnasiumban.

A zombori állami főgymnasiumban az írásbeli eretségi vizsgák most folytak le. A szóbeli vizsgák Platz Bonifác tankerületi kir. főigazgató elnöklte alatt június hó 12. 13 és 15-én lesznek megtartva. Mint értesülünk az idei eretségi mint a tantestület úgy a tanuló ifjusága hozzá fűzték reményeknek megfelelő jó eredményekkel fog befejeződni.

* Esküdtbíróági főtárgyalás.

A zombori esküdtbíróás — mint már megirtuk, — f. évi június 8-án tárgyalja Müller András bünporót, aki 1902. évi szeptember 12-én Jellmann József, apatini jegyzőt meggyilkolta. — A tárgyalás iránt oly nagy az érdeklődés jogász körben is, hogy azt a megyeház nagy gyűléstermében tartják meg. A tárgyalásra — mely előreláthatólag 2-3 nap előtt nem fejeződik be, 68 tanút idéztek meg. A vádlottat dr. Lallosevics János zombori ügyvéd fogja vedeni.

* Esküdtzéki tagok.

A zombori esküdtzéki tagok a II-ik ciklusra. Rendes tagok: Tantner Ottó, Frey Imre, Schlotzer Márton, Kelő Mór, Schlieszer Sándor, Müller Vilmos, Horvátovs István, Király Lajos, Szenzód István, Zimmermann Gyula, Tárcazi István, dr. Sculléy Jenő, (Hódság.) Bárány Zsigmond, Trischler X. Ferencz (Hódság.) Vuils János, Grünér Samu, Odrý János, Kozma László, Csernus Antal (Nemesimilitics,) Rausch Ede (Hódság.) Roheim Zsigmond, Vámosi Samu (Prigleviczaszentiván.) Roszner Emil (Apatin.) Vésey Károly, Vértési Károly, Oblát Károly, ifj. Mráva András, Ugri Mihály, Spitzer Sándor, Gergurov Dániel. — Pótlagok: Stehler János, Sztrilich István, Rónai Károly, Gubicza György, Mészáros Sándor, Matzitz Gusztáv, Tápay Ágoston, Krály Károly, Kleiner Lajos, Tili József.

* **Esküvő.** Dr. Gergurov Márk vármegyei aljegyző, ma vasárnap tartja esküvőjét Nityim Mileva kisasszonynyal Bács-Szt-Tamáson.

* A zombori művelt közön-

séghez. (Táncoktatási jelentés.) Van szerencsés a mélyen tisztelt közönségnek becses tudomására hozni, hogy úgy mint minden évben az idén is a szünidei seson alatt Zomborban a Vadászkiirt szálló dísztermében táncos és illemtanfolyamot nyitok. Műtan több családok a szünidei sesonban távol vannak és a megtartandó táncanfolyamban nem vehetnek részt, bátor-kodom azon nagyon tisztelt szülőknék azon ajánlatot tenni, hogy a mennyiben gyermekeiket általam táncos és illemoktatásban óhajják résztesíteni, méltóztatassanak egymás között megállapodásra jutni arra nézve, hogy egyes 4-6 párból álló csoportokban létesítsenek kijelölendő magán-házakban a táncoktatásra összejövetelt s én a meghatározandó tanítási órákban, igen mérsékelt díjért fogom a tanítást teljesíteni. Amint egy ilyen csoport megalakult, kérem azt velem közölni, hogy a tanítás idejére az intező körökkel megállapodhassak. Továbbá elvállalok egyes privát órákat a legújabb és legdivatosabb salon táncokra úgy mint: Eredeti angol Boston, a mely már egész Európát meghódította, módszerem szerint bárki 3 óra alatt elsajátíthatja. Gavotte Mignon, Tom-Titt, Gavotte-Valse, Valse Mennutte, Royal-York, Pasdedeux, La Roseffe, kívánatra Cake-Walk, stb. Ertekezni lehet a Vadászkiirt szállóudában, Teljes tisztelettel Rechnitz József. (Beküldetett.)

* Harcz az oláhokkal, Dézsát

árló oláhok vonultak az országuton 4 kosoval, Zentára tartván piacra. Utközben a csantavéri országuton kieszerelték éhes mokány lovakat s szétbocsították a vetősekre legelni, ők maguk pedig ábrándozva ülegettek szép holdvilágos éjjelen — a pálinkás üvegeket. Ábrándozásukban Boros Imre lovasrendőr zavarta meg őket, aki az összes lovat és embert be akarta kíséni. Amint Boros rendőr kiakarta nyugózni az egyik lovat, oláh gazdája végig vágott a lován, mire a Borost elütötte. Erre a rendőr kardot rántott s jót buzott vele az oláh atyáfra, akinek ékteleen ordítóására összerakadtak társai, szám szerint öten. Ezek körülfigották a rendőrt s leakarták ütni. Boros rendőr nem vesztette el bátorságát s egyet lőtt revolveréből a levegőbe. A bator oláhok erre szétszaladtak. Nagynehezen aztán összerelerte őket Boros rendőr s bekísérte a városházhoz, hol a zentai mezőbíró összesen 102 korona büntetést szabott ki reájuk.

† Halálozás.

Veszelinovits Sándor, földbirtokos és tekintélyes polgár f. hó 14-én Zentán elhunyt. A meghaldogultban Veszelinovits Milorád rendőrkapitány édesatyját gyászolja.

* A honvédség köréből.

A honvédelmi miniszter Bokjan Demeter zombori gör. kel. segédlelkészét gör. kel. II. osztályu segédlelkészszé nevezte ki.

* Gyógyfürdő megnyitása.

Az ókánizai határban, az adórcáni vasuti állomás és Tetőhegyes között, már mintegy 8-10 év előtt létesített, s most „Julia“ nevet nyert — ugyszólván minden betegség ellen használt — „Sziksós gyógyfürdőt“ ma vasárnap délután ünnepélyesen megnyitják. A megnyitási ünnepi programban evő és ivó verseny is lesz — s a nyerepményt az nyeri meg, ki legtöbbet bír enni és inni. Ezek után csak arra vagyunk kíváncsi, hogy a „Julia“ gyógyfürdő haszná-e a gyomorbetegeknek.

* Egy tanító jubileuma.

B.-Cséb községének nyugalmazva vonult kántor tanítóját, Mayer Lőrinczet, aki 47 évig lakadatlan buzgalommal és kitartó kötelességteljesítéssel nevelte és tanította községe lakót — e napokban az egész község nagy ovációban részesítette és a szeretet és tisztelet külső jeleivel is elhalmozta.

* A szőkés párosan... vis-

szatérés egyedül. Szörnyen prózai fordulatot vett az összes lapokban megjelent zentai szerelmes história, melynek szereplőiről még ma azt olvashatták nyájas olvasóink, hogy férj és felesége lesznek Kassa városában. Tegnap tényleg, Kassán volt a szerelmes pár, kezükben a szülei beleegyezéssel várva a dispencziót, hogy esketés mielőbb meglegyen. De a szülei beleegyezés csak furfang vala. A száz láncoz gazda szépséges Julikája a szálloda ablakán kitekintett és ott látta apját, aki akkor szállt le a kocsirol. Rohant le a lépcsőkön és apja keblére borult és ma hajnalban Szabakára érkezett az apa gar-dirozása mellett a szökevény pár. Itt Szabakán aztán nagyot fordult a világ. Az apa azt mondta a fiskálisnak, hogy a lány itt marad, ő mehet haza Zentára — egyedül. És Juliska megiátta az édes anyját is, aki ott várta a pályaudvaron a kis szökevényt, oda ment hozzá és az édes anyja könnyei összefolytak a lányka könnyeivel: — Édes anyám még mindig a te lányed vagyok! Vége a partinak!

* Plébános vizsgák.

Az éven-kint kétszer tartani szokott plébános vizsgatételén megjelentek: Tülinger György krusev-lai plébános, Jaszenovics Gergely kaplán, Scherer Ferencz hitoktató, kórházi felkész, Fiedler Lajos s. lelkész Szabakáról. A vizsgálatot Majorossy János főszentelt püspök és nagyprepost elnöklte alatt a vizsgálatokra

kijelölt bizottság négy kanonok tagja vezette: Mayer Béla vő püspök, Schweitzer József prelátus, Hoffmann Károly és Valihora Agoston kanonokok.

* „**Sauerwasser tenár úr**“ — így nevezi magát, — megérkezett és a Vadászkiért szálloda nagytermében tartja ma este előadását. Bővebbet a falragaszok.

* **Méhészeti.** Ósz Szabó Dániel zen-tai tanító új című füzetet írt: „Az okszerű méhészkészt.“ A 29 lapra terjedő könyvecské leírja az anyaméhek, herét, dolgozó méhek, különböző kaptárakat, rajokat, műrajokat, mézpörgetést, a méhek gondozását s a mézhozam szaporítását. Mindezeket érthetően fejteti s kerül a hiabavaló szöszporítást. Ajánljuk a füzetet méhészeink figyelmébe. Ebből rövid áttekintést szerezhetnek a méhészkésztől. Használhatják a gyakorlati méhészek is, mert sok új, hasznos tudnivalót ad elő; de különösen ajánlatos ennek tanulmányozása a kezdő méhészeknek. Ez a könyvecské figyelemmel van a szegényebb néposztályra; előadja, miképp lehet kevés pénz-befektetéssel is jó haszonra méhészkedni.

* **Új pályaház Szabadkán.** A magyar államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy Szabadkán, — tekintve a nagy forgalomra — 1 1/2 millió koronán nagyszabású új pályaházat építtel, Zomborban is bővítik a pályaházat, — egy szárnyépületet emelnek, az állomásfőnöknek lakást építenek — bár itt is el kelne alapos nyagobíltás.

† **Halálozás.** Tiborfi (Titkovits) Kálmán Csantavériek 16 éven át volt gyógyszerésze f. hó 10-én meghalt, — hol nagy részvét mellett tették örök nyugalomra. Tiborfi zombori születésű, egy kihalt család utolsó sarja volt, ki néhány előkelő zombori családdal rokonságban volt.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A „Parabutyi Önkéntes Tűzoltó Egylet“ alapszabályait a Belügyminiszter jóváhagyta.

* **A kaszírnök alkonya.** Zomborban sok ember törte a fejét azon, hogy miképp lehet a kaszírnök kérdését úgy megoldani, hogy a kaszírnök fiatal is legyen, szép is legyen és kaczer ne legyen. A közzgyűlés is foglalkozott e problema megoldásával — de az arkanumot nem találta meg. Most a belügyminiszter vet véget a panasznak. Néhány hét múlva eltűnnek nálunk is a kávéházak 16 vonzó erői, a fiatal kassza-hölgyek, akik szívesen vették mindenkinék az udvarlását, aki csak a kívéházi ital árával jogosultságot nyert arra, hogy szabadon társaloghasson a kassza tündérével. Bizony sokan fogják érezni a megszokott szórakozás hiányát még a komolyabb emberek között is, mert sokszor szívesen ellátsálgolt a napi munkában kifáradt úri ember velük, plane, ha egy kis szellemes csevegésre alkalmas médiúmot talál föl egyik-másikukban. Junius el-sejével nálunk is megszűnik az eddigi állapot, mert ugy értesülünk, hogy a napokban érkezett a belügyminisztertől egy leirat, amely szerint még a múlt éven kiadott rendeletnek itt is érvényt kell szerezni és ezentul csak a 40 évet meghaladott hölgyeket lehet kaszír-nökök alkalmazni, a mely körülmény nagyon meg fogja gyöngíteni a kassza tündérének bájos mosolya után áhítózkók számát. De nincs törvény, szabály, melyet ne lehetne ki-írszani. Nem lesz tehát fiatal kaszírnök — hanem lesz Bodega s ott fiatal, kacér „kiszolgáló“ nők, — mint ahogy van is már.

* **Bó Istenáldása.** Felső-Szent Ivánon f. hó 11-én Viszmege Ferencz napszámos felesége három egészséges leány gyerme-két szült. Az anya a kiállott fájdalmak után elég jól érzi magát. A szegény szülőknek, kiknek eddig is két gyermekük volt, most öt gyermeküket eltartani nehéz feladat lesz.

* **Szarvasmarha kiállítás Filipován.** A délmagyarországi gazd. egyesület (székh. Temesvár) f. é. június 1 én pünkösdtől hétfőn Filipován szarvasmarha

kiállítást rendez, melyen a bonyhádi táj és magyar fajták lesznek kiállítva. A ki-állított közül azok, kiknek állatai kitűn-tesre méltók, pénz és oklevéllel lesznek jutalmazva. A kiállítás megnyitására Blas-kovits Ferencz és Wittmann János orsz. gyűlési képviselők, mint az egylet elnökei vezetés alatt Temes és Torontál vármegye-kből mintegy 300 an fognak megje-lenni. A mi a kiállítást illeti, szívből üdvö-zöljük a rendezőseget, hogy szerény köz-ségünket, melyben a szarvasmarha tenyész-tés újabb idő a tejszövetkezet megalaki-tása óta nagy lendületet vett, oly annyira, hogy magunk is képesek volnánk a már meglévő bonyhádi tájfajtáinkból kiállítást rendezni, választotta kiállítás helyéül. Azon-ban sajnálkozásunkat kell kijelenteni akkor, midőn a már körülbelül 1 éve tervezethe-vett és f. é. június folyamán a Bács-Bod-rogh vmegyeyi gazd. egylet hódssághy fiók-egylet által ugyanily kiállítás rendezését nem sikerült az előbbivel összekapcsolni, hogy miért ezen ok után nem tudakozó-dunk, hiszen úgy az egyik mint a másik egylet célja nem lehet más, mint a gaz-dasági ágazatok fellendülésével a földműves osztály emelése. Ezen terv megthiusulása folyán észszerű lett volna azon egylet kiállítását ez év folyamán megtartani, mely részéről ez először tervezve lön, míg a másik kiállítást jövőre halasztani. Az anya megvett, melybe községünk tartozik, mégis csak az elsőbbség illetel. Mindez azonban nem képezhet akadályt, hogy a most rendezendő kiállítás teljességében bárkinék részéről ne sikerüljön.

* **Mezőgazdasági munkások kedvezményes vasúti szállítása.** Bácsbodrogvármegye gazdasági egylete Latinovics Pál főispán elnökele alatt tartott ülésében elhatározta, hogy a mezőgazda-sági munkások kedvezményes vasúti szállítása érdekében felterjesztéssel fordul a kereskedelmi miniszterhez. Ma ezek a munkások csak az esetben utazhatnak a III. kocsiosztályban féláron, ha legalább 10-én utaznak egyszerre, de akkor is csak a III-ik vonalszakszra tul. A fejterjesztés most azt kéri, hogy ez a kedvezményy egynyi legyen és vonatkozzék az I—III. vonalszakaszra is. Az indokolás kifejti, hogy az e távolságra utazó, a kedvezményy hiánya miatt legtöbbyire gyalog teszik meg az utat, miáltal munkaidőben vesztenek sokat. Az egynyi kedvezményt indokolja az, hogy főleg kisebb gazdák nin-csenek abban a helyzetben, hogy egyszerre 10 munkást fogadjanak fel.

)(**Elővigyázat szükséges!** Nagyraeesült hazasszonyaink saját érdekében ismétellen figyelmeztünk, hogy a ked-volt és egy évtizeddel már tovább mindenütt kitűnőnek bizonyult Kathreiner-féle Kneippma-lata kávé csak a zárt eredeti csomagokban Kneipp páter védjegyével valódi. Csak a Kath-reiner-malata kávé buja a bakkávé ízét és zamataját, a miért is mint pótlék a kávéitalhoz azt finomabbá, enyhébbé és az inyek kel-lemesébbé teszi. Bakkávé hozzáadás nélkül is a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé kiváló-an jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben, a mit nyitva mérleget-ve áruísitanak, mindég csak egyszerűen pórkölt árua vagy malafa, de sohasem „Kathreiner“.

)(**Jó Tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön eszsz. és kir. udvari magkereskedéséből, Budapestén a „Sétatéri“ vagy a „Margit“ főmagkeverék-et. Ezeket már 29 éve szállítja Mauth-ner Budapest és a Margitsziget oly bá-mulatra méltó és gyönyörű sétaterei ré-szére.

)(**A Balassa-féle** valódi ugorka-
le) a leghatasosabb angol szépitőszér, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arcbőrt és tel-jesen előválti szépitőt, foltokat, paltta-nást stb. arczszízlátlanságot. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kiűnőségénél fogva és má-r ismeretes, hogy jobb halása a különféle arczkenőcsöknel. Uvegeje 2 korona Balassa K. gyógyszerháiban Temesvár, hozzá való valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, Peuder 1 korona 20 fill. és 2 korona. Kapható min-den gyógyszerháiban. II

)(**Mi a hölgyek Disze?** Szép (szíva, úde arcbőrt! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-Crème által. Nem-csak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerés. által készített Margit-Creme az összes szépitőszerek között elsőrangu helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít és szépit. Szépitőt, ki-űtéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbaját eltávolít. Ara 1 korona. - Kapható a készítőnél és minden gyógyszerháiban. Utánzatoktól óvakodjunk. I.

)(**A mezőgazdaság pangása-nak egyik oka.** Bár merre jársz kedves magyarom szép hazánkban, sehol annyi panaszot nem hallasz mint éppen a gazdák kö-rében! Pedig hát jó volna magunkba szálla-ni, mert a pangásnak nagyobb részét önmagunk vagyunk az oka. Igaz sokat olvasunk és még többet beszélünk kedves hazámiai a trágyá-zásról, de hol van az a magyar gazda, aki azon helyzetben van, hogy elegendő istálló-trágyát adhasson az évszázadokon át zsarolt éhes talajnak? Rövid a válasz: Sehol! De mig a külföldi gazda ily viszonyok között siet a hiányt műtrágyával pótolni, addig Ma-gyarországon vajmi kevesen vannak, kik mű-trágyát alkalmaznak vagy legalább kísérletek által igyekeznek talajuknál tápanyagszükség-lelét tanulmányozni és ily módon a szüksé-ges műtrágyafajt megválasztani. Sok esetben mint p. o. őszai kalászosok alá, luczernára, herére, rétre, valamint káposk alá is, nem is kell válogatni, mert rendelkezésünkre áll egyike a legkitűnőbb és mégis olcsó műtrá-gyáknak, t. i. a Thomassalak v g Tho-masfosztály, melynek halása nemcsak fel-tétlenül biztos, hanem legalább 3 évre ter-jed, és aki elég óvatos, hogy nem vásárol hamisított árut, hanem megbízható czéghéz fordul ezen felülmulhatatlan műtrágyáért, azonkívül pedig szavatolást követel az eladótól a beltartalomért, továbbá a kapott árut vegyisérletli állomás által felülvizsgál-tatja, már az első esztendőben meg fog győ-ződni arról, hogy nemcsak megtűnt a trá-gyázás költsége a műtrágyázás által elért termésnöveléssel, de még jelentékeny haszon is marad. Már pedig ez a földolgy! Ha a magyar gazdaközönység ezen kis utmutatást megsejveli, ugy mihamar ismét be fognak következni a régi jó idők, mikor a talaj bú-sásán jövedelmezett. Érdeklődőknek telvíta-gosítással szolgál K a l m á r V i l m o s, Buda-pest, VI. Teréz-körút 3. sz.

2090 szám

kig 1903.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Ó-Becse** köz-ségben üresedésben levő 950 korona elő-leges havi részletekben kiszolgáltatóndó javadalmazással ellátott községi írvoiki állásra folyó évi márczius hó 3-án kiírt pályázati hirdetményben kitüntettet ha-ár-ídtól ezennel meghosszabbított és felülvon-ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy sza-bályszerűen felszerelt körvényleket **folyó évi június hó 14-ig** nyújtsák be. A később érkezettek figyelmébe nem fogom venni.

Szerb nyelvet beszélők és jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Ó-Becse 1903. május 13-án.

Dr. Balaton Gyula,
főispán.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az újjideki kir. járásbírótság 1899. évi v. 1727. számú végzése következtében Neumann festvérek czég javára Goldschein Herman ellen 147 kor. 54 fil. és jár. ir. ügyéből kifolyólag végrehajtás útján lefoglalt és 747 kor becsült szoba bútorok és ágyneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az apatini kir. jbi-róság 1901. v. 600/3 sz. végzése folytán 147 kor. 54 fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 14. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 58 kor. 40 filben bíróság már megállapított költségek erejéig Prigl.-Szt.-Ivánon alperes lakásán leendő cszközlésére 1903. évi május hó 22. napjának délutáni 3 órája haláridőtül kitézetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérnek becsáron alul is elfognak adatni.

Apatin, 1903. évi május hó 3. napján.

Olah,
kir. bírósági végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Óbecse községben** üresedésben levő 1200 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetéssel javadalmazott **községi köz-**

pénztári könyvelői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket **1903. évi május hó 31-ig** terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

O-Becse, 1903. évi május 11-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józire való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen malátát kávét, hanem mindig határozottan Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmasztatik köszvénynek, csuszánál és meghűlésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlás-kor óvatot ak legyünk és csakis eredeti üvegek dobozokban a „Horgony” védjegyget és a „Richter” czíjjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

• **Richter F. Ad. és társa,**
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Bérbeadó esetleg eladó

a Zarándok (só)-utca 105. számú, volt LUSZTIG-féle ház, mely teljesen kitartozva, ujonnan festve, tisztán és jókarban adatik át.

URANOS**-KÉK**

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. —
Mosóintézetekben, háztartásokban
a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatlan!
kis üveg 24 fillér, tiszteri me-
sáshoz elegendő, — 1 nagy üveg
1.60 kor., 1/3 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.
Érvényes 1903. évi május 1-től. — Giltig vom 1ten Mai 1903.

Oda		Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.										Vissza			
k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz.
11.20	7.15		2.40	3.10	10.10			BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	9.50	1.05	6.55	
2.44	12.33		5.47	7.42	4.05		érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.05	9.46	1.56	
2.51	1.22	4.10	5.56		5.30		ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.53	7.34	9.34	1.21	7.15
	1.51	4.45			5.59			Csanatávér			10.21	6.59		12.56	6.14
	2.18	5.18	6.27		6.28			Bács/Topolya			9.57	6.34	9.02	12.34	5.17
	2.44	5.46	6.42		6.54			Hegyes-Feketehegy			9.27	6.02	8.46	12.06	
	3.05	6.10	6.56		7.16			Verbász			9.01	5.39	8.33	11.48	
	3.26	6.44			7.38			Ó-Keér			8.36	5.11		11.29	
	3.44	7.05			8.07			Kiszáos			8.16	4.50		11.13	
4.23	4.06	7.30	7.41		8.29		érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda		Szabadka—O-Becse.										Vissza				
v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.
4.40	1.30	ind.	Békova	8.31	5.25			Békova	8.07	4.58			ZENTA	ind.	6.40	3.40
5.08	1.58		ZENTA	6.40	3.40			ZENTA	5.26	2.19			Ada	ind.	5.05	2.02
6.19	4.50		Mohol	5.05	2.02			Mohol	4.39	1.37			Bács-Petrovovszellő	ind.	4.10	1.10
7.47	5.27		Bács-Petrovovszellő	4.39	1.37			Ó-BECSE	4.10	1.10			Ó-BECSE	ind.		
8.10	5.42		Ó-BECSE	4.10	1.10											
8.29	6.02	érk.														
8.56	6.28															

Oda		Szeged-Rókus—Zenta.										Vissza				
v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.
4.15	2.00	ind.	Röske	8.51	5.41			Röske	8.28	5.19			HORGOS (126)	ind.	8.07	5.01
4.40	2.23		HORGOS (126)	8.07	5.01			HORGOS (126)	7.57	4.49			Bács-Martonos	érk.	7.39	4.31
4.58	2.42	érk.	Bács-Martonos	7.57	4.49			Bács-Martonos	7.25	4.17			Ó-Kanizsa	érk.	6.56	3.53
5.01	2.50	ind.	Ó-Kanizsa	7.25	4.17			Ó-Kanizsa	6.56	3.53			Adorján	ind.	6.39	3.28
5.20	3.09		Adorján	6.56	3.53			Adorján	6.39	3.28			ZENTA	ind.		
5.43	3.32		ZENTA	6.39	3.28			ZENTA	6.39	3.28						
6.04	3.54	érk.														
6.29	4.19															

Oda		Szabadka—Baja.										Vissza								
sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.			
4.50	1.47	6.43	ind.	Csikéria	8.56	12.10	10.28	Csikéria	8.56	12.10	10.28	10.28	12.43	6.11						
5.29	2.22	7.18		Bács-Almás	8.24	11.48	9.23	Bács-Almás	8.19	11.33	9.02	9.23	12.36	6.29						
6.08	2.54	7.50		Almás	8.19	11.33	9.02	Almás	7.54	11.08	8.34	9.02	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31
6.09	3.00	7.56		Bikity-Borsod	7.54	11.08	8.34	Bikity-Borsod	7.54	11.08	8.34	8.34	12.53	6.34	ind.	VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23
6.34	3.11	8.25		HAJA	7.17	10.32	7.43	HAJA	7.17	10.32	7.43	7.43	12.53	6.34	é.k.	UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.09
7.08	4.11	8.59	érk.																	

Oda		Baja—Ujvidék.										Vissza		
v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.00	1.15	1.15	ind. <td>Bajszállás</td> <td>9.15</td> <td>6.50</td> <td></td> <td>Bajszállás</td> <td>9.15</td> <td>6.50</td> <td></td> <td>7.00</td> <td>6.50</td> <td>7.00</td>	Bajszállás	9.15	6.50		Bajszállás	9.15	6.50		7.00	6.50	7.00
4.11	1.25	1.25		Vaskút	8.53	6.42		Vaskút	8.53	6.42		6.52	6.42	6.52
4.25	1.38	1.38		Gara	8.32	6.00		Gara	8.32	6.00		6.41	6.00	6.41
4.51	2.01	2.01		Rigyica	8.17	5.35		Rigyica	8.17	5.35		6.15	5.35	6.15
5.09	2.16	2.16		Sztanislo	8.00	5.12		Sztanislo	8.00	5.12		5.51	5.12	5.51
5.37	2.39	2.39		Gákova	7.36	4.40		Gákova	7.36	4.40		5.21	4.40	5.21
5.56	2.56	2.56		Nenadies	7.15	4.16		Nenadies	7.15	4.16		5.11	4.16	5.11
6.15	3.14	3.14		Zombor (étk.)	7.05	4.05		Zombor (étk.)	7.05	4.05		5.01	4.05	5.01
6.25	3.23	3.23	é.k.	Zombor (étk.)	7.05	4.05		Zombor (étk.)	7.05	4.05		5.11	4.05	5.11
2.25	3.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	6.13	11.13		Zombor-vásártér	6.13	11.13		6.41	11.13	6.41
2.31	3.57	3.57		Fernbach-szállás	6.04	11.04		Fernbach-szállás	6.04	11.04		6.32	11.04	6.32
2.41	4.07	4.07		Zsárkóvácz	5.56	10.56		Zsárkóvácz	5.56	10.56		6.15	10.56	6.15
2.50	4.16	4.16		Ó-Szlapár	5.42	10.42		Ó-Szlapár	5.42	10.42		5.51	10.42	5.51
3.06	4.30	4.30		Bresztovác	5.27	10.28		Bresztovác	5.27	10.28		5.41	10.28	5.41
3.35	4.49	4.49		Hódságh	5.02	10.02		Hódságh	5.02	10.02		5.21	10.02	5.21
3.45	4.59	4.59		Parabuty	4.43	9.45		Parabuty	4.43	9.45		5.11	9.45	5.11
3.55	5.12	5.12		Paraga	4.22	9.25		Paraga	4.22	9.25		5.01	9.25	5.01
4.46	5.37	5.37		ind. GAJDOBRA	4.05	9.07		ind. GAJDOBRA	4.05	9.07		4.41	9.07	4.41
5.00	5.51	5.51		Bulkesz	3.50	8.55		Bulkesz	3.50	8.55		4.31	8.55	4.31
5.40	6.09	6.09		Petrovác-Glozsán	3.39	8.44		Petrovác-Glozsán	3.39	8.44		4.20	8.44	4.20
5.54	6.23	6.23		Futtak	3.10	8.16		Futtak	3.10	8.16		4.11	8.16	4.11
6.16	6.38	6.38		UJVIDÉK	2.45	7.55		UJVIDÉK	2.45	7.55		4.01	7.55	4.01
6.50	10.10	7.09	érk.									3.45	7.55	3.45
7.13	10.31	7.25	érk.									3.32	7.55	3.32

Oda		Szabadka—Dálja.										Vissza		
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind.	Tyankút	6.50	9.24	6.50	9.24	12.59	10.24			10.24
5.25	2.26		6.56		Bijmok	5.53	8.54	6.17		12.37	9.53			9.53
5.45	2.46	6.41	7.23		Nemess-Militiz	5.02	8.25	6.41		12.20	9.40			9.40
6.16	3.17	7.05	8.05		ind. ZOMBOR	4.40	8.17	7.05		11.44	8.59			8.59
6.30	3.31	7.21	8.27	ind.	Priglavicza-Szilván	4.40	8.17	7.21		11.27	8.40			8.40
7.03	4.02	7.37			Szonta	4.40	8.17	7.37		10.58	8.04			8.04
7.17	4.16	7.47			érk. GOMBOS	4.40	8.17	7.47		10.42	7.43			7.43
7.29	4.28	7.57			ind. ERDŐD	4.40	8.17	7.29		10.30	7.30			7.30
9.23	5.25	8.42			érk. DÁLJA	4.40	8.17	9.23		9.22	6.03			6.03
9.35	5.37	8.52				4.40	8.17	9.35		9.10	5.50			5.50

Oda		O-Becse—Ujvidék.										Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	O-BECSE <th>érk.</th> <th>sz. v.</th> <th>v. v.</th> <th>sz. v.</th> <th>v. v.</th> <th>sz. v.</th> <th>v. v.</th> <th>sz. v.</th> <th>v. v.</th>	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	
4.40	9.50	4.25	ind.	Bács-Pöldvár	6.55	12.43	7.44	Bács-Pöldvár	6.55	12.43	7.44	7.44	12.43	7.44
5.05	10.21	4.49		Csörög	6.33	12.16	7.22	Csörög	6.33	12.16	7.22	7.22	12.16	7.22
5.27	10.48	5.10		Zsabaya	6.15	11.47	7.03	Zsabaya	6.15	11.47	7.03	7.03	11.47	7.03
5.49	11.22	5.32		Goszpod nes	5.50	11.13	6.37	Goszpod nes	5.50	11.13	6.37	6.37	11.13	6.37
6.04	11.45	5.47		Pemerin	5.31	10.44	6.21	Pemerin	5.31	10.44	6.21	6.21	10.44	6.21
6.30	12.24	6.11		Járo	5.14	10.20	6.04	Járo	5.14	10.20	6.04	6.04	10.20	6.04
6.39	12.36	6.29		VASKAPU	4.58	9.50	5.46	VASKAPU	4.58	9.50	5.46	5.46	9.50	5.46
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	4.43	9.31	5.31	VASKAPU	4.43	9.31	5.31			

Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (aszját bázisban).
 Arany-érmekkel kitüntetve.

Első os. és kir. osztrák-magyar kiskérőlap szab.

Férezegi és herzegi uradalmai, és az k. r. katonai intézőség, vasútai, ipar-bánya és gyári vállalatok, építési vállalatok, épít. mesterek, ugyancsak a két és ingatlan tulajdonosok szállítója. Ezenkívül homlokzat-festékek, melyek meszben főzölhetőek, száraz állapotban, poralkalmú és 46 különböző mintákban, különként 16 król fölfele szállítanak és a mi a festék színtisztségét és tartóságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
200 korona jutalom az utazásuk kimutatójásáért.
 Mintakártya, ugyancsak átadás kívánatra ingyen és bérmentve.

A ki sokat ül

és nem talál alkalmat, sok sétálás vagy sport-üzés által az altest működését illendően fenntartani, annak a régen bevált *Rehitzer*, legjobban ajánlható. „Tempelquelle” borral, „Stryaquelle” ürossal. Eltvágyat emésztést és székéletet gerjesztő szer.

Malátakör a legjobb a legegészségesebb üdítő ital kellemes ízű és zamatu egy palack 2 k. 30.

Malátakeseűl kiváló gyomor-erősítő turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetlen itala 1 palack 2 kor. 30 fillér

Malátacakes kitünő táp és teasüttemény elsőrendű tanírók és orvosok ajánlják, nagy doboz 2 kor. kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tisztá malátából készülnek, kitünő minőségűek és hatásban fölölmulnak minden ilyenmü gyártmányt.

Kapható csakis eredeti csomagolásban Zomborban.

Mayer István, Hay Ignatz Weidinger S. és Zs. cégeknél.

Mészáros Miklós
 a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték főírásfője
 Budapest, VIII., József-körút 22-24.
 ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjáték főírásfőjéből való közvetlen beszerzését eredeti árában:

1/8	1/4	1/2	1
1.50	3.-	6.-	12.-

Megrendeléseket czélszerűségi postaiutalványon kérjen
Húzás már május hó 22 és 23-án.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
 Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Arany-érmék	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	50000
2 " "	30000
1 " "	20000
2 " "	60000
1 " "	40000
2 " "	30000
1 " "	20000
2 " "	15000
1 " "	10000
2 " "	5000
3 " "	3000
4 " "	2000
5 " "	1500
6 " "	1000
7 " "	500
8 " "	300
9 " "	200
10 " "	150
11 " "	100
12 " "	50
13 " "	30
14 " "	20
15 " "	10
16 " "	5
17 " "	3
18 " "	2
19 " "	1
20 " "	1
21 " "	1
22 " "	1
23 " "	1
24 " "	1
25 " "	1
26 " "	1
27 " "	1
28 " "	1
29 " "	1
30 " "	1
31 " "	1
32 " "	1
33 " "	1
34 " "	1
35 " "	1
36 " "	1
37 " "	1
38 " "	1
39 " "	1
40 " "	1
41 " "	1
42 " "	1
43 " "	1
44 " "	1
45 " "	1
46 " "	1
47 " "	1
48 " "	1
49 " "	1
50 " "	1
51 " "	1
52 " "	1
53 " "	1
54 " "	1
55 " "	1
56 " "	1
57 " "	1
58 " "	1
59 " "	1
60 " "	1
61 " "	1
62 " "	1
63 " "	1
64 " "	1
65 " "	1
66 " "	1
67 " "	1
68 " "	1
69 " "	1
70 " "	1
71 " "	1
72 " "	1
73 " "	1
74 " "	1
75 " "	1
76 " "	1
77 " "	1
78 " "	1
79 " "	1
80 " "	1
81 " "	1
82 " "	1
83 " "	1
84 " "	1
85 " "	1
86 " "	1
87 " "	1
88 " "	1
89 " "	1
90 " "	1
91 " "	1
92 " "	1
93 " "	1
94 " "	1
95 " "	1
96 " "	1
97 " "	1
98 " "	1
99 " "	1
100 " "	1

Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabesült vevőink.
 Az egész világ legesélydúsabb sorsjáték a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatója szerint. 5 hónap alatt összesen TIZENNEGY MILLIÓ 459,000 KORONAT, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-50 osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:
 egy nyolczad (1/8) firt —.75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.-
 egy fél (1/2) " 3.- " 6.-
 egy egész (1) " 6.- " 12.-

A sorsjegyeket utánvételt, vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig
 bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankház
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
 Főirudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet: IV., Teréz-körút 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
2. Múzeum-körút II.
3. Erzsébet-körút 52.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és társa bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni-

Az összeget.....korona összegben (utánvételezni kérem postautalványval külddöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.)) A nem tetsző törlendő.

Pontozás cím: .....

Suchard-féle

Tejszin Chocolad
tablák és tekeresekben

**A legszingazdagabb
tej-Chocolad.**

Legutolsó ujdonsága a világhírd
Chocoladgyárnak

Ph. Suchard

Szliács-Aczélfürdő

(FELSŐMAGYARORSZÁGON.)

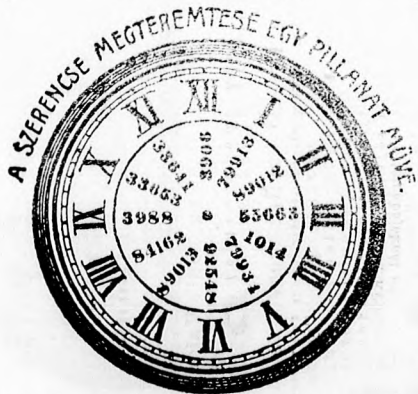
Az egyedül ismert szensavdű: vas-forrás. Legtöbb va-
sat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-áig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok,
hágerinez- és idegbajok, benuulás ellen, arszenedett
betegség és erős munkásság után. — Fürdőorvosok:
Grünwald M. dr., Molnár J. dr., Stern J. dr., Kortság
dr. — Utazás Hécs-ből 9 óra, eszokról Oderbágen át
onnan 5 óra, délről Budapestet át innen szinten 5 óra,
Szliácsból falragaszok minden nagyobb vasuti állomá-
son vannak kifüggesztve. — Kimerítő föllyágostás,
és prospektus utazás, lakás, arkedvézmenyről az első
és utószében stb. ad.

Szerencse-óra.

A azt sorsjegyszámot rendelje meg
levelezőlap által, mely ama óra mellett
van föltüntetve, a mely időben ezen
hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett sze-
rencseszámok kizárólag

BENKŐ bankháznál

kaphatók

BUDAPEST, Andrásy-ut 79.

Huzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai

1/2, 1.50 K. 1/4, 6. — K. 1/2, 6. — K. 1/4, 12. — K.

A mi vevőink azon előnyben részesülnek,
hogy befizetéseiket postatakarékpénztári
cheque utján, tehát
költségmentesen
teljesíthetik.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arezből szépi-
tése és finomítása. **RIZSPOR**
elegeánsabb toillettel, bál- és szalon-puder fehér, ró-
zsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir
tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toillettel-szappan és illatszergyár,
BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs.
kereskedő-czégnél.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főáradájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok 20,000, 10,000, 5000, 2000 koronás főnyereménnyel kívül a követ-
kező főnyereményeket fizettem már ki:

- 600,000 kor. a 69,686 számra
- 600,000 kor. a 28,718 „
- 200,000 kor. a 18,445 „
- 80,000 kor. a 69,691 „
- 60,000 kor. a 23,772 „
- 30,000 kor. a 103,298 „
- 30,000 kor. a 14,199 „

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

egy nyolcad (1/8) — 75 frt vagy 1.50 k. || egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ || egy egész (1) 6.— „ 12.— „
Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök.
Mindem rendeléshez a hivatalos tervet ingyen melléklek. A hivatalos nyereményjegyzéket
huzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig

alóllírt szerencsés főlelárusítóhoz juttatni

BIHARI EDE

I. oszt. huzása f. é. május 22 és 23.

Budapest, Városház-utca 14.

Logkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szőpítő szerek:

Akácia

KRIEGER-féle -CREME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN TÉR.
Törvényesen védve.

első magyar
Gazdasági
GÉP GYÁR

részvényársulat
Budapest, VI. Váci-ut 18.
2500 részvény 100 000
Küldi katalógus és árajánlat.
Hatalmazott igazgató
E. LÖNY SZAKOSZTÁLY.
Hivatalos jegyzékkel legyőz se
termékei által.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

Válj és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Szárazságon kívül gyógy-
fürdő, páradán gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványviz-uszodákkal,
kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakószobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőcsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szűrmedruái az egész
világon elterjedtek és
olsóraguak.

GUMMI

HALKÓLYAG

tuztalya 2, 3, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétel, vagy
a pénz előzetes befizetése után
keldi a szakra
legelőször
ezelőtt
BEZ J.
speciálisan meg,
díjazottak 2.
Alegyrek
1902

BUTOR.

Órától választék
hála-, ebéd-, szalon- és
női-szoba-butorkban.
Oldabb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
P. IV. Keeskenéti-utca G. sz. 1.

bármely országból és
szekemből, ajánlatok szét
küldő 50 fill. (szállítástól és
postától eltekintve) (postai jóállítással)

SANTALWOOD

Füsti emberoknak orvosság ajánlott szer. Ár 3 korona.
NAGOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

OSAN.

A torok, tüdő,
száj és fejk
legjobb védője az
Feltalálja az eddig ismert összes fogszerszert.
OSAN-szájvíz-esszencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Cserny-főle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-szer
Egyed 1 ft. Ebből
belvaszmaszapon 80 kr.
Fritsch Ferd.-féle Hapraforgó-szappan 45 és 35 kr.
a legjobb és leggyorsabb
hajlépítő-szer szőcsökre,
barna és fekete. Ár 1.250
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Cserny J. Assal. Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Bakaton győgyintárokban, illatszerintárokban stb.

ROSER

TANINTÉZET
Budapest, VI. Aradi-utca 10.
ALAPÍTOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. — Fehérvári Levelezési
iskola 14-18 éves ifjak részére
Nagyobb internátus tanulók részére
részben. Belső- és külső vizsgák
szek és az egyetem felkészítésére
tanulnak. — Tovább felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

SZŐRVEZTŐ

nőbájosztól készült után az arczról és
kezeiről a szőrt eltávolítja. Egy fogoly 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Mozdient "Tollal-titkok" ingyen
Műhelyünk BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
Átállítokozunk.

KÉZFINOMÍTÓ

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
Folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérít, szépi-
t meg 90 fill. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár.
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel:
50 évről 10 évre 5.70%-a
33% : : : 6.50%-a
22% : : : 8.40%-a
15% : : : 9.80%-a
2 1/2-3% levonással:
50 évről 10 évre 5.280%-a
34% : : : 6.40%-a
25% : : : 7.80%-a
15% : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt,
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEPOLD GYULA

Sajt értékekben hirdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54
hirdetést írodjál által

LEDELICE

Vergő CIGARETTAPAPIR
Vergő SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Házeldadás.

Zomborban, a zöldkert-utczai
397. számú ház, a benne levő
koresma
és
szatócs-üzlettel
együtt szabad kézből eladó.
Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott
a házban.
Littomereczky Anna.

Epilepsi.

ki eskórságban, góresók és
más A ideggyujban szenved,
kérjen broszurát felőle. Küldi
díj ingyen és bérmentve a
Schwanen-Apotheke,
Frankfurt a M.
Premiérwerke Eger: Csehország

Globus-tisztító-szer

jobban tisztít mint minden más tisztító-szer.
2.

Gastricin

Dr. Traub József-féle gyomorpor
orvosilag megvizsgálva és kipróbálva.
Ezer és ezer ember gyomorból és egyéb bajok által
szigoru diétához vannak kényserítve, mely az életet való-
ságos kinná teszik. A dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin
használatánál, ezen diéta rövid idő alatt teljesen fölös-
leges. Betegek, kik dús táplálkozás folytán erejüket hogy
megtartsák ezt Gastricinnel teljesen elérik. Gastricin jöte-
konyan hat muló nehézségeknél, mint gyomorfájdásnál, böfö-
gésnél, puffatságnál, gyomorfájásnál, hányásnál, góresóknél,
rosszullétnél és szorulásnál, rossz emésztés miatti fejfájásnál
és huzamosabb használatnál, elmulasztat régebbi gyomor és
délbajt, ahol már semmi sem használ. Gastricin nem hajlószer
a székeletet rendbe hozza. Bővebbet a prospektusokban. —
Az orvos uraknak ingyen mutaltvány-csomag.
Minden gyógyszerintárokban kapható:
Főraktár Salvátor gyógyszerár Pozsony.
Nagyban a gyógydroguistáknál. — Nagy skatulya 3 korona,
kis skatulya 2 kor., bérmentve 20 fill. ajánlja 45 fillrel több.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legelőször szappan. — Minden
káros alkatrészektől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht” névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

